

Olvasás részletes standardok

Józsa Krisztián

Részletes standardok

- Az 1-6. évfolyamot egységesen kezeli.
- Készségek fejlődési folyamatára épül.
- Három dimenzió: tantárgyi, pszichológiai, kulturális.
- Kétévenkénti szakaszok (1-2., 3-4., 5-6.)
- SNI
- Mintafeladatok, illusztrációk.

Olvasás framework

- **Szerkesztők:**
Csapó Benő és Csépe Valéria
- **Dimenziók**
 - **Pszichológiai:**
Leo Blomert és Csépe Valéria
 - **Kulturális:**
Wolfgang Schnotz és Molnár Edit Katalin
 - **Diszciplináris:**
Józsa Krisztián és Steklács János

Olvasás standardok kidolgozói

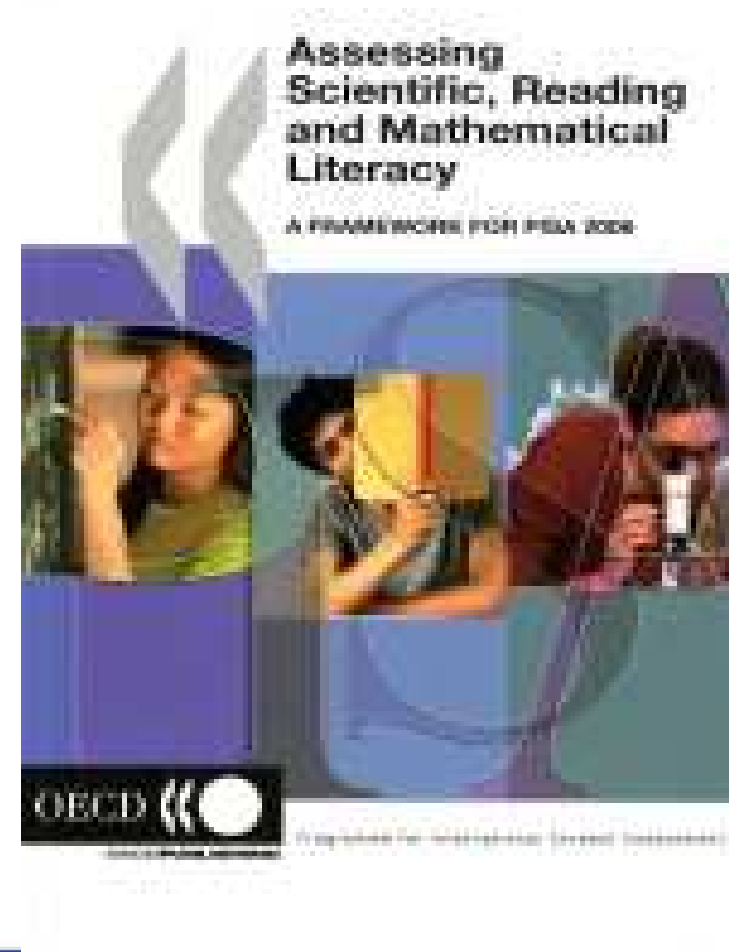
Név	Munkahely
Adamikné Jászó Anna	ELTE BTK
Dózsa Monika	Herman Ottó Általános Iskola, Tatabánya
Hódi Ágnes	SZTE BTK, Szeged
Józsa Krisztián	SZTE BTK, Szeged
Kisné Bor Emília	József Attila Általános Iskola, Orosháza
Molnár Edit Katalin	SZTE BTK, Szeged
Papp Gabriella	ELTE BGGYK, Budapest
Steklács János	Kecskeméti Főiskola
Szenczi Beáta	SZTE BTK, Szeged
Tóth Dénes	MTA, Pszichológiai Kutatóintézet
Valuska Lajos	Kner Imre Gimnázium, Gyomaendrőd

Nincs a célkitűzésünknek megfelelő nemzetközi standard

Nemzetközi mérések

- **IEA**
International Association for the Evaluation of Educational Achievement
- **PISA (2000, 2003, 2006)**
Programme for International Students Assessment
- **PIRLS (2001, 2006)**
Progress in International Reading Literacy Study

A PISA tartalmi kerete – SZÖVEGÉRTÉS

- **A szöveg formája**

Folyamatos, nem folyamatos

- **A szövegértési művelet típusa**

Információ-visszakeresés, értelmezés, reflektálás

- **A szöveg célja, a feladat kontextusa**

Személyes, közösségi, munka és tanulás

PIRLS 2006

- ***Konkrét, explicit információk felismerése és visszakeresése (20%)***
- ***Egyenes következtetések levonása (30%)***
- ***Adatok és gondolatok értelmezése, összefoglalása (30%)***
- ***A szöveg nyelvi, tartalmi és szerkesztésbeli elemeinek mérlegelése, értékelése (20%)***

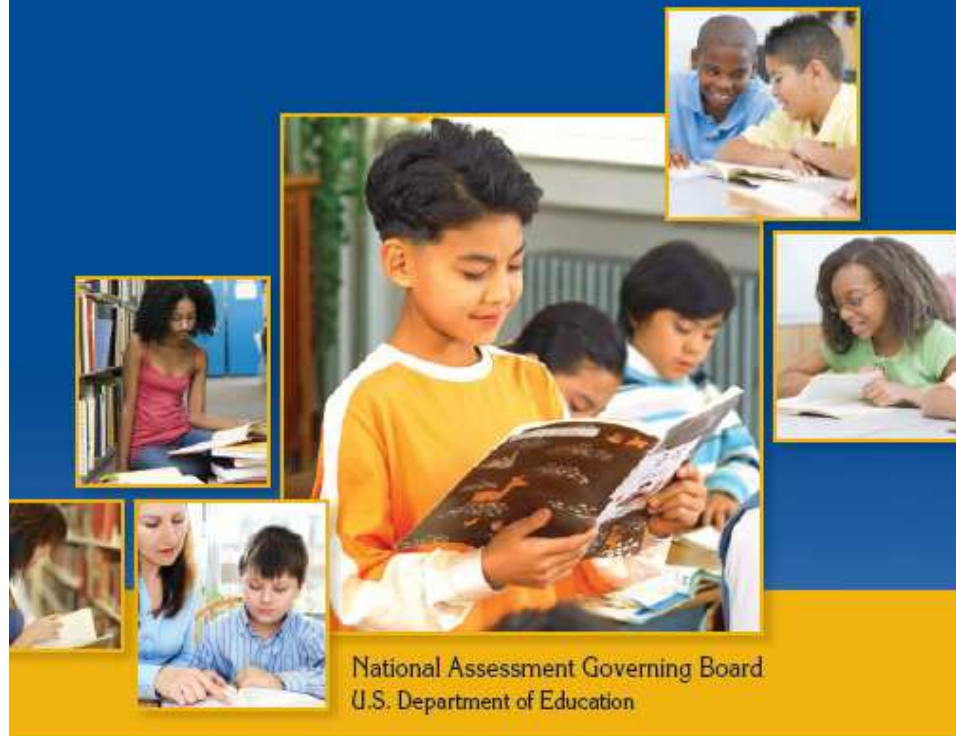

- Beszédhanghallás
- Betűolvasás
- Szóolvasás
- Mondatolvasás

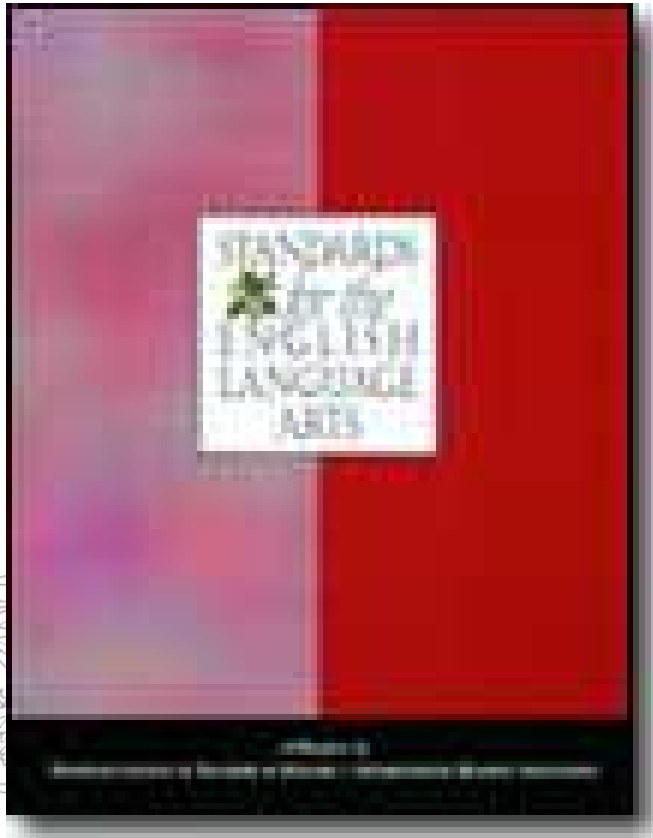
Reading Framework for the 2009 National Assessment of Educational Progress

National Assessment Governing Board
U.S. Department of Education

Standards for English Language Arts

- IRA

Wisconsin Assessment Framework for Reading

- 3-8. és 10. évf.
- állami mérés 2005. óta novemberenként
- **Kritériumorientált tesztek**
- **5 elsajátítási szint**

Illinois Assessment Frameworks

- 3-8 évfolyam, évenkénti bontásban
- szókincs
- szövegértés
- irodalmi műveltség

Olvasás standardok

- Balanced Reading: criterion-referenced early reading assessment
- Tenaha O'Reilly és Kathleen M. Sheehan (2009): Cognitively Based Assessment of, for, and as Learning: A Framework for Assessing Reading Competency

The Abecedarian Reading Assessment

Letter Knowledge
Phonological Awareness
Phoneme Awareness
Alphabetic Principle
Vocabulary
Decoding

Sebastian Wren, Ph.D.
Jennifer Watts, Ph.D.

Az olvasásképesség értékelése

Natalie Rathvon (2004): *Early reading assessment: a practitioner's handbook*. The Guilford Press. New York.

Michael C. McKenna, Steven A. Stahl (2003): *Assessment for reading instruction*. The Guilford Press. New York.

Shelby J. Barrentine, Sandra M. Stokes (2005). *Reading assessment: principles and practices for elementary teacher*.

- Nunes, T. (1999): *Learning to read: an integrated view from research and practice*. Kluwer Academic Publishers, Dordrecht.
- Nunes, T. és Bryant, P. (2009): *Children's reading and spelling*. Wiley-Blackwell, Oxford.

Szövegjellemzők

- Szövegtípusok, műfajok
- Online szövegek
- Szöveg hosszúság
- Olvashatósági index (readability index)

Olvasás framework néhány jellemzője

- magyar nyelv sajátosságai
- magyar kultúra sajátosságai
- norma- és kritériumorientált értékelés

Az olvasásképeség szerveződése (Nagy, 2006)

SZÖVEGFELDOLGOZÓ, -ÉRTELMEZŐ KÉSZSÉG

– motivátorok, szövegsémák –

SZÖVEGOLVASÓ, -ÉRTŐ KÉSZSÉG

– motivátorok, szövegsémák –

OLVASÁSKÉSZSÉG (olvasástechnika)

OLVASÁSTECHNIKAI KÉSZSÉGEK:

Beszédhanghalló k.

beszédhang-felismerő k.
beszédhang-kiemelő k.

Betűolvasó k.

betűfelismerő k.
betűkapcsoló k.

Szóolvasó k.

betűző szóolvasó k.
rutinszerű szóolvasó k.

Mondatolvasó k.

betűző mondatolvasó k.
rutinszerű mondatolvasó k.
sémakövető mondatolvasó k.

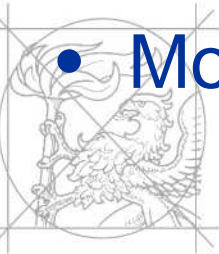
SEGÍTŐK: hangoztató és szótagoló készség

RUTINOK: beszédhang-felismerő, -kiemelő, hangszó-felismerő, betűfelismerő, betűkapcsoló, betűszó-felismerő

ISMERETEK: gondolatok, gondolathálók (fogalmak), fogalomhálók (szövegek)

Az olvasásképeség összetevői (Nagy, 2006)

- Beszédhanghallás
- Beszédhang-betű megfeleltetés
- Betűolvasás
- Szóolvasás
- Mondatolvasás
- Szövegértés, szövegértelmezés
- Motiváció

BESZÉDHANGHALLÁS

(rövid változat)

A mérés egyéni vizsgálattal, elkülönített helyen történik. Úgy helyezkedjünk el, hogy a gyermek ne láthassa a szánkat.

1) Mutassuk! Ez egy *pont*, ez a fiú *csomagot bont*.

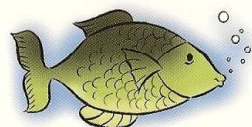

Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom!

PONT / BONT

2) Mutassuk! Itt úszik egy *hal*, itt meg a fiú nem jól *ball*.

Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom!

HAL / HALL

A szópárok közül véletlenszerűen hol az elsőt, hol a másodikat mondjuk ki!

3) Mutassuk! Itt valaki levest *mer*, itt meg valaki *mér*.

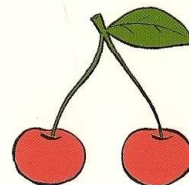

Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom!

MER / MÉR

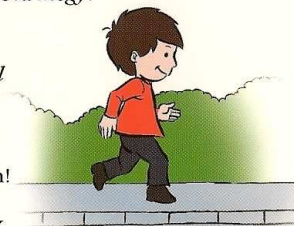

4) Mutassuk! Itt a piros *meggy*, ez a fiú meg valahová *megy*.

Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom!

MEGGY / MEGY

A szópárok közül véletlenszerűen hol az elsőt, hol a másodikat mondjuk ki!

5) Mutassuk! Ez egy hegyes *olló*, ez a madár pedig a *holló*.

Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom!

OLLÓ / HOLLÓ

6) Mutassuk! Ez a *domb*, ez meg a *dob*.

Most a kettő közül csak az egyiket fogom mondani. Mutass rá arra, amelyiket mondom!

DOMB / DOB

A szópárok közül véletlenszerűen hol az elsőt, hol a másodikat mondjuk ki!

KÉPES SZÓOLVASÁS

Amelyik szó jelentése illik a képre, annak sorszámát karikázd be, amelyik nem, annak sorszámát húzd át!

<p>PÉLDÁK: Lehet, hogy mind a négy számot át kell húzni. Lehet, hogy mindet be kell karikázni. Az is lehet, hogy egyet vagy néhányat kell bekarikázni, és a többit át kell húzni.</p>	<p>1. összeállít 2. mondani 3. kötelesség 4. legtöbbet</p> 	<p>5. repülő 6. lebeg 7. repül 8. bogár</p> 	<p>9. szakáll 10. sereg 11. falu 12. áll</p> 	<p>13. ülésen 14. megtanít 15. nyitva 16. muzsikál</p>
<p>1. légy 2. három 3. öt</p> 	<p>4. nővér 5. kavics 6. műhely</p> 	<p>7. gyertya 8. térkép 9. ég</p> 	<p>10. kolbász 11. osztály 12. szél</p> 	<p>13. lobog 14. zászló 15. táj</p>

ELEMI OLVASÁSKÉSZSÉG

(Nagy, 2004)

☐ SZINONIMAOLVASÁS

Hasonlítsd össze a kisbetűs és a NAGYBETŰS szavakat! Amelyik kisbetűs szónak van hasonló jelentésű NAGYBETŰS megfelelője, annak sorszámát karikázd be , amelyeknek nincs, annak sorszámát húzd át!				
PÉLDÁK:	① barát HAVER	③ locsog 4. aláírás FECSEG ERŐS	5. benzin ⑥ felcserél ZÚZMARA HELYETTESÍT	7. jelzőlámpa 8. kevély LOMPOS ÖSSZEKÖT

1. szék TÉGLA	2. csatorna ERESZ	3. másnap KOLLÉGA	4. öröm JÓKEDV
5 rémület 6. gyűlik HÚZ FÉLELEM	7. bánya 8. kívánság BŰN IGÉNY	9. kihúz 10. felemelkedik TÉNY KÉPVISEL	11. szorul 12. távozik AKAD KIMEGY
13. bízik 14. vezér FEJEDELEM HISZ	15. közönyös 16. fiatalság DEMOKRATA SORS	17. csalódik 18. elakad SIKER MEGIGÉR	19. táplál 20. belefér ETET TELJESÍT

Olvasás-szövegértés feladatírók

Feladatok	Folyamatos szövegre épülő feladatok	Nem folyamatos szövegre épülő feladatok
Élménykínáló		
Információkínáló		
Készségmérő		

Köszönöm a figyelmet!